

## [Skov Jørgensen.]

saaledes maatte Forholdet bedømmes af Venstrefolk i København. Lad mig derfor sige det stærkt, at paa os, der under den nugældende Valglov søgtes politisk umyndiggjort, virker de ærede Ordføreres oratoriske Forargelse som en ublufærdig Forvrængning af Forholdene, saaledes som de tager sig ud for os.

Med slet skjult Tendens taler man om at have „for mange Mandater“ — Partierne har formentlig til enhver Tid netop det Antal Mandater, den gældende Valglov berettiger til, og enhver anden Fremstilling er uredelig.

Det er jo Lovens Møning, at Egne, der er tyndt befolkede, og som paa Grund af Afstanden fra Hovedstaden har ringere Mulighed end andre for politisk Indflydelse uden for Valgdagen, sikres en relativt større Repræsentation. Dette Princip har tidligere været anerkendt, men er Princippet rigtigt, maa det vel gælde, uanset hvilket Parti Befolkningen i disse Omraader ønsker sig repræsenteret af. Det er i alt Fald uheldigt, om man faar det Indtryk, at det er det Forhold, at disse Omraader vælger Venstrefolk, der foranlediger en ændret Indstilling til Princippet.

Med Hensyn til tæt og tyndt befolkede Egne er der for øvrigt den Ejendommelighed — om jeg tager Tallene fra 1945 —, at medens 66 pCt. af Befolkningen er Vælgere i Hovedstaden, er kun 59 pCt. Vælgere paa Øerne og 55,5 pCt. i Jylland. Det vil sige, at samme Stemmetal repræsenterer en større Befolkningsgruppe i Jylland end paa Øerne og i København. Helt uvæsentligt er Forholdet ikke, og sammenholdt med den utvivlsomme Paavirkning, den omkringboende Befolkning vil øve paa Regering, Administration og Rigsdag, finder jeg, at der er god Grund til at understrege Grundlovens Krav om en noget større Repræsentation fra tyndt befolkede Omraader. Dette er et Princip, der som Retfærdighedsfaktor tæller lige med Forholdstalsprincippet.

Jeg anerkender, at Princippet ikke er forladt i det foreliggende Lovforslag; men det forekommer mig, at flere af de ærede Ordførere i for høj Grad betragter Retfærdighed som en matematisk Funktion, og at Lovforslaget i hvert Fald i nogen Grad svækker Princippet.

Uden paa nuværende Tidspunkt at beskæftige mig med Enkeltheder i det foreliggende Lovforslag vil jeg have Lov at pege paa 4 Retningslinier, der vil være bestemende for vor Stillingtagen under de kommende Forhandlinger.

En af de Skævheder i den nugældende Lov, som vi stiftede Bekendtskab med her i København, og som vi derfor vil være paa Vagt overfor, er, at et betydeligt Antal Vælgere staar uden reel Mulighed for at udøve deres Valgret. I en Aarrække har liberale Vælgere i København vidst, at de var uden Indflydelse paa Venstres mandatmæssige Stilling. En af de medvirkende Faktorer her er de saakaldte sorte Streger, der opdeler en ensartet Befolkning i adskilte Omraader.

Jeg finder denne Opdeling upaakrævet, og naar det ærede Medlem Hr. Holger Eriksen saa flot bemærker, at Mandater ligesom Penge kan tjenes paa en saadan Maade, at der er Skam ved dem, skulde det ærede Medlem betænke, at han ofte i sin Agitation bebrejder andre, at det gøres for vanskeligt at tjene Penge. Det vil i det ærede Medlems Billedsprog sige, at Valgloven kan gøre det saa vanskeligt for Vælgerne, at de, der har givet Loven, faar Skam deraf. Den primære Skam, den primære Uredelighed, den primære Fidus — for blot at tage nogle af det ærede Medlems klædelige Udtryk anvendt over for en Gruppe Medborgere —, det primære i hele denne Sag er en Valglov, der paa urimelig Maade har berøvet en Gruppe Vælgere herinde i København Valgretten, en Valglov, som det ærede Medlems Parti — og jeg kunde have taget flere med — har det fulde Ansvar for. Maa jeg da tage de stærke Udtryk, der er anvendt af flere af de ærede Ordførere, som et Dække for vaagnende Erkendelse heraf og derudfra nære Haab om Forstaaelse paa dette Omraade.

For det andet bør Forbindelsen mellem Vælgeren og den valgte ikke svækkes yderligere. Jeg regner det for en Styrke i engelsk Parlamentarisme, at Parlamentsmedlemmet skal staa til Regnskab for sine Handlinger over for en ganske bestemt Kreds af Mennesker, der følger hans Arbejde. Denne Kontakt mellem Rigsdagsmanden og en Kreds af Vælgere vurderer jeg meget højt, og jeg hørte med stor Interesse det ærede Medlem Hr. Kristen Ambys Forslag i Gaar. Maaske er netop her Vejen frem. I hvert Fald lød Tanken i første Øjeblik besnærende, og holder den for nærmere Prøvelse, saa der findes Vej bort fra de talrige Tillægsmandater, da tror jeg, det vilde være en lykkelig Vej. Set fra Vælgerens Side er Tillægsmandaterne udpeget i Blinde. Deres Indehavere er Partiernes Repræsentanter mere, end de er Vælgerens. Vælgerne faar nok Lov til at stemme, men de faar ikke Lov til at bestemme. Paa dette Omraade opfatter jeg derfor den højtærede Ministers Lovforslag som et Forsøg paa at konsolidere Parti-